។ នមោ តស្ស ភគវតោ អរហតោ សម្មាសម្ពុទ្ធស្ស។

មហារហនីតិ

បណ្ឌិតកថា

១. មហារហរហំ សក្យ,
មុនី នីវរណា តណ្ហា;
មុត្តំ មុត្តំ សុទស្សនំ,
វន្ទេ ពោធិវរំ វរំ។

២. មុនិនា មុនិនាគេន,
ទុដ្ឋបព្ពជ្ជិតា ជិតា;
យថា យថាអសទ្ធម្ម-
បុរណា បុរណាទយោ។

៣. តថា តថាគតោវាទា,
នុគតេ លោកនីតិយំ;
កតយោគេន វិទូនា,
ជេយ្យោវានត្ថ ការិនោ។

៤. និតីធ ជន្តុនំ សារោ,
មិត្តាចរិយាច បិតរា;
នីតិមា សុពុទ្ធិ ព្យត្តោ,
សុតវា អត្ថទស្សិមា។

៥. ករិហេរញ្ញកា កត្វា,
សុត្តត្តំ សត្ថកញ្ជនំ;
គជ្ជបជ្ជាទ្យាលង្ការំ,
ករោន្តីធ មនោរម្មំ។

៦. វុត្យំ វិសទញាណស្ស,
ញាតោ អត្ថោតរស្ស ន;
សុរប្បភាយ អាទាសោ,
ឆាយំ ទិស្សេ ន មាករេ។

៧. មហាតេជោបិ តេជោយំ,
មត្តិកំ នមុទុកំករោ;
អាបោ អាបេតិ មុទុកំ,
សាធុវាចាច កក្ខឡំ។

៨. មុទុនាវ រិបុំ ជេតិ,
មុទុនា ជេតិ ទារុណំ;
នោសិទ្ធំ មុទុនា កិញ្ចិ,
យត្វតោ មុទុនា ជយេ។

៩. ចន្ទនំ សីតលំ លោកេ,
តតោ ចន្ទំវ សីតលំ;
ចន្ទនចន្ទសីតម្ហា,
វាក្យំ សាធុសុភាសិតំ។

១០. បត្តកល្លោទិតំ អប្បំ,

វាក្យំ សុភាសិតំ ភវេ;
ឧទ្ទិតស្ស កទន្នំបិ,
សុត្តំ សាទុរសោ សិយា។

១១. សត្ថុកាបិ ពហូវាចា,
នាទរា ពហុភាណិនោ;
សោបការមុទាសីនំ,
ននុទិដ្ឋំ នទីជលំ។

១២. សំសារវិសរុក្ខស្ស ,
ទ្វយមេវាមតំផលំ;
សុភាសិតស្សសារាទោ,
សាធូហិរសមាគមោ។

១៣. បាសាណឆត្តំ គរុកំ,
តតោ ទេវានចិក្ខនា;
តតោ វុឌ្ឍានមោវាទោ,
តតោ ពុទ្ធស្ស សាសនំ;

១៤. តុលំ សល្លហុកំ លោកេ,
តតោ ចបលជាតិកោ;
តតោនោវាទិកោ តតោ,
យតិ ធម្មេបមាទកោ។

១៥. អហ គច្ឆតិ ហាយន្តី,
សត្តានមិធ ជីវិតំ;
តស្មាហិ មាបមត្តត្វំ,
គច្ឆន្តុ ជិនសាសនេ។

១៦. បណ្ឌិតស្ស បសំសាយ,
ទណ្ឌោពាលេន ទីយតេ;
បណ្ឌិតោ បណ្ឌិតេនេវ,
វណ្ណិតោវ សុវណ្ណិតោ។

១៧. សតេសុ ជាយតេ សូរោ,
សហស្សេសុច បណ្ឌិតោ;
វុត្តា សតសហស្សេសុ,
ទាតា ភវតិវា នវា។

១៨. ភូបត្តំច បណ្ឌិតត្តញ្ច,
នេវតុល្យំ កទាចិបិ;
សទេសេបូជិតោ រាជា,
ពុទ្ធោ សព្ពត្ថបូជិតោ។

១៩. ក្វាតិភារោ សមត្ថានំ,
កឹទូរោ ព្យវហារិនំ;
កោវិទេសោ សវិជ្ជានំ,
កោបរោ បិយវាទិនំ។

២០. ននុ តេ យេវសន្តា នោ,
សាគរា នកុលាចលា;
អប្បមេវ្វ មរិយាទំ យេ,
សំវដ្តេវិ ជហន្តិនោ។

២១. បលយេតីតមរិយាទា ,
ភវន្តិកិរ សាគរា;
មរិយាទាតិគំ សាធុ,
នគច្ឆន្តិ បលយេបិ។

២២. សតំ ទីឃាយុកំ សព្ព,
សត្តានំ សុខការណំ;
អសតំបន សព្ពេសំ,
ទុក្ខហេតុ នសំសយោ។

២៣. បាមោក្ខេ សុជនេ សន្តេ,
សព្ពេបិ សុជនា ជនា;
ជាតេកស្មឹសារគន្ធេ,
សព្ពេ គន្ធមយា ទុមា។

២៤. អត្តនា យទិ ឯកេន,
វិនេតេន មហាជនា;
វិនយំ យន្តិ សព្ពេបិ,
កោ តំ នាសេយ្យ បណ្ឌិតោ។

២៥. សរីរស្ស គុណានញ្ច,
ទូរមច្ចន្ត មន្តរំ;
សរីរំ ខណវិទ្ធំសិ,
កប្បន្តិដ្ឋាយិនោ គុណា។

២៦. យទិ និច្ចមនិច្ចេន,
និមលំ មលវាហិនា;
យោ សោ កាយេន លភេថ,
កឹនលទ្ធំ ភវេ នុកឹ។

២៧. ធម្មត្ថកាមមោក្ខានំ,
បាណំ សំសិទ្ធិការណំ;
តន្និឃាតា កិន្នហតំ,
រក្ខនា កិន្នរក្ខិតំ។

២៨. អត្តា ពន្ធុ មនុស្សស្ស,
រិបុ អត្តាវ ជន្តុនំ;
អត្តាវ និយតោ ញាតិ,
អត្តាវ និយតោ រិបុ។

២៩. អត្តនោបរិចាគេន,
យំសិតមនុរក្ខនំ;
ករោន្តិ សជ្ជនាយេវ,
ន តំ នីតិមតា មតំ។

៣០. តិណានិ ភូមិរុទកំ,
ចតុត្ថី វាក្យសុដ្ឋុតា;
ឯតានិ ហិ សតំគេហេ,
នោឆិន្ទន្តេ កទាចិបិ។

៣១. អម្ពុំ បិវន្តិនោ នជ្ជោ,
រុក្ខោ ខាទតិនោ ផលំ;
មេឃោ ក្វចិបិ នោ សស្សំ,
បរត្ថាយ សតំធនំ។

៣២. សតំ ផរុសវាចាហិ,
នយាតិ វិកតឹ មនោ;
តិណុក្កាហិ នសក្កាវ,
តាបេតុំ សាគរេ ជលំ។

៣៣. សម្បត្យំ មហត្តំចេតោ,
ភវត្យុប្បលកោមលំ;
វិប្បត្យញ្ច មហាសេលេ,
សិលាសង្ឃាទកក្កសោ។

៣៤. អត្ថំ មហន្តមាបជ្ជ,
វិជ្ជំ សម្បត្តិមេវច;
ចរេយ្យាមានថទ្ធោយោ,
បណ្ឌិតោ សោ បវុច្ចតិ។

៣៥. នាលព្ភមភិបត្ថេន្តិ ,
នដ្ឋម្បិ នចសោចរេ;
វិប្បត្យញ្ច នមុយ្ហន្តិ,
យេនរា តេវ បណ្ឌិតោ។

៣៦. គណ្ឋិដ្ឋានេ ឯកបទេ,
នាតិមញ្ញេយ្យ បណ្ឌិតោ;
កឹ អក្កោ វេឡុបព្ភារេ,
តិមហាទីបភានុទោ។

៣៧. គុណទោសេសុមេកេន,
នត្ថិ កោចិ វិវជ្ជិតោ;
សុខុមាលស្ស បទុមស្ស,
នឡា ភវតិ កក្កសា។

៣៨. សុមហន្តានិ សត្ថានិ,
ធារយន្តោ ពហុស្សុតា;
ឆេត្តារោ សំសយានន្តុ,
កិលន្តេ លោភមោហតា។

៣៩. ទោសម្បិ សគុណេ ទិស្វា,
គុណវាទី វទន្តិនោ;
ន លោកោ វិជ្ជមានម្បិ,
ចន្ទេ បស្សតិ លញ្ឆនំ។

៤០. និបុណេ សុតមេសេយ្យ,
វិចិនិត្វា សុតត្ថិកោ;
ភត្តំ ហុក្ខលិយំ បក្កំ,
ភាជនំបិ តថា ភវេ។

៤១. គុណា កុព្ពន្តិ ទូតត្តំ,
ទូរេបិ វសតំ សតំ;
កេតកេ គន្ធ ឃាសាយ,
គច្ឆន្តិ ភមរា សយំ។

៤២. បណ្ឌិតោ សុតសម្បន្នោ,
យត្ថអត្ថីតិ ចេសុតោ;
មហុស្សាហេន តំឋានំ,
គន្តព្ពំ សុតរេសិនា។

៤៣. សព្ពសុតំ មធីយេថ,
ហីនមុក្កដ្ឋ មជ្ឈិមំ;
សព្ពស្សអត្ថំ ជានេយ្យ,
នច សព្ពំ បយោជយេ;
ហោតិ តាទិសកោកាលោ,
យត្ថ អត្ថាវហំ សុតំ។

៤៤. បិតោ ចិរត្តនំ នីរេ,
សក្ខរោ នន្ទវំសុតោ;
ទព្ភោ នីរន្តិកេ ជាតោ,
សព្ពកាលន្ទវំសុតោ។

៤៥. វសុំ គណ្ហន្តិ ទូរដ្ឋា,
បព្ពតេ រតនោចិតេ;
ន មិលក្ខា សមីបដ្ឋា,
ឯវំ ពាលា ពហុស្សុតេ។

៤៦. ហិរញ្ញេន មិគានំវ,
សុសីលំបិ អសីលិនោ;
អធម្មិកស្ស ធម្មេន,
ពាលានំបិ សុតេន កឹ។

៤៧. សុតេន ហទយង្គេន,
ខលោ នេវសុសីលវា;
មធុនា កោដរង្គេន,
និម្ពោ កឹ មធុរាយតេ។

៤៨. សកីបិ វិញ្ញូ ធីរេន,
ករោតិ សហសង្គមំ;
អត្តត្ថញ្ច បរត្ថញ្ច,
និព្ពានន្តំ សុខំ លភេ។

៤៩. ហំសោ មជ្ឈេ នកាកានំ,
សីហោ គុន្នំ នសោភតិ;
គទ្រភានំ តុរង្គោនោ,
ពាលានញ្ច នបណ្ឌិតោ។

៥០. អាកិណ្ណោបិ អសព្ភីវ,
អសំសង្ហោវ ភទ្ទកោ;
ពហុនា សន្ទជាតេន,
គច្ឆេ នុម្មត្តកេនិធ។

៥១. នទីតិរេ ខតេកូបេ,
អរណីគាលវណ្ណកេ;
នវទេ អាបាទិ នត្ថីតិ,
មុខេច វចនំ តថា។

៥២. សុតសន្និច្ចយា ធីរា,
តុណ្ហិភូតា អបុច្ឆិតា;
បុណ្ណា សុភាសិតេនាបិ,
យណ្ហាឡ្យដិតាយថា។

៥៣. អបុដ្ឋោ បណ្ឌិតោ ភេរី,
បដ្ឋន្នោ ហោតិ បុច្ឆិតោ;

ពាលោ បុង្ខោ អបុង្ខោច,
ពហុំ វិកត្ថតេ សទា។

៥៤. សម្បន្នគុណា លង្ការោ,
សព្ពសត្ត ហិតាវហោ;
នចរេយ្យ បរត្តត្ថំ,
កុតោ សោ បណ្ឌិតោ ភវេ។

៥៥. សបរត្ថំ ចរេ ធីរោ,
អសក្កោន្តោ សកំ ចរេ;
តថាបិច អសក្កោន្តោ,
បាបាត្តានំ វិយោជយេ។

៥៦. ពាលេចុម្មត្តកេ ភូបេ,
គុរុមាតាបិតូស្វបិ;
នទោសំ ករិយា បញ្ញោ,
សង្ឃេច ជេដ្ឋភាតរិ។

៥៧. អត្ថនាសំ មនោតាបំ,
យរេទុច្ចរិតានិច;
វញ្ចនំ អវមានញ្ច,
មតិមា នបកាសយេ។

៥៨. បរទានំ ជនេត្តីវ,
លេដ្ឌុវ បរទព្ពកំ;
អត្តាវ សព្ពភូតានិ,
យោ បស្សតិ សោ បស្សតិ។

៥៩. បរូបវាទេ បធិរោ,
បរវជ្ជេស្វលោចនោ;
បង្គុលោ អញ្ញនារីសុ,
ទុស្សកប្បេស្វចេតនោ។

៦០. សព្ពំ សុណាតិ សោតេន,
សព្ពំ បស្សតិ ចក្ខុនា;
នចទិដ្ឋំ សុតំ ធីរោ,
សព្ពំ ឧជ្ឈិតុមរហតិ។

៦១. ចក្ខុមស្ស យថាអន្ធោ,
សោតវា បធិរោយថា;
បញ្ញវាស្ស យថាមូគោ,
ពលវា ទុព្ពលោរិវ;
អថ អត្ថេសមុប្បន្នេ,
សយេថ មតសាយិតំ។

៦២. បាបមិត្តេ វិវជ្ជេត្វា,
ភជេយ្យុ ត្តមបុគ្គលំ;
ឱវាទេចស្ស តិដ្ឋេយ្យ,
បត្ថេន្តោ អចលំសុខំ។

៦៣. សុស្សុសា សុតវឌ្ឍនំ,
សុតំ បញ្ញាយវឌ្ឍនំ;
បញ្ញាយ អត្ថំ ជានាតិ,
ញាតោ អត្ថោ សុខាវហោ។

៦៤. បាមោជ្ជ ករណំ ឋានំ,
បសំសាវហនំសុខំ;
ផលានិសំសោ ភាវេតិ,
វហន្តោ បោរិស្សំធុរំ។

៦៥. អតិសីតំ អតិឧណ្ហំ,
អតិសាយ មិទំអហុ;
ឥតិ វិសដ្ឋ កម្មន្តេ,
ខណា អច្ចន្តិ មាណវេ។

៦៦. យោច សីតញ្ច ឧណ្ហញ្ច,
តិណាតិយោ នមញ្ញតិ;
ករំ បុរិស កិច្ចានិ,
សោ សុខា នវិហាយតិ។

៦៧. យសលាភំ ជិគីសន្តំ,
នរំ វជ្ជេន្តិ ទូរតោ;
អបត្ថេត្វាន តេ តស្មា,
តំមគ្គំ មគ្គយេ ពុធោ។

៦៨. ទេសមោសជ្ជ គច្ឆន្តិ,
សីហា សប្បុរិសា គជា;
តត្ថេវ និធនំ យន្តិ,
កាកា កាបុរិសា មិគា។

៦៩. យស្មិំទេសេ នសម្មារោ,
នបិតិ នចពន្ធវា;
នចវិជ្ជាគមោ កោចិ,
នតត្ថ វសតី វស្សេ។

៧០. ធនវា គណកោ រាជា,
នទី វេជ្ជោ ឥមេជនា;
យត្ថ បញ្ច នវិជ្ជន្តេ,
ន តត្ថវសតី វសេ។

៧១. អសនំ ភយមន្តានំ,
មច្ចានំ មរណំ ភយំ;
ឧត្តមានន្តុសព្ពេសំ,
អវមានំ បរំ ភយំ។

៧២. អមាននា យត្ថ សិយា,
សន្តានំ អវមាននា;
ហីនសមាននាវាបិ,
ន តត្ថវសតិ វសេ។

៧៣. យត្ថាលសោច ទក្ខោច,
សូរោ ភីរុច បូជិតោ;
ន សន្តា តត្ថ វស្សន្តិ,
អវិសេសករេន កោ។

៧៤. ទុក្ខោ និវាសោ សម្ពាធេ,
ឋានេ អសុចិសង្កដេ;
តតោ វិម្ហិបិយានន្តេ,
តតោច អកតញ្ញុនំ។

៧៥. សិង្គីនំ បញ្ចហត្ថេន,
សតេន វាជិនំ ចជេ;
ហត្ថីនន្តុ សហស្សេន,
ទេសចាគេន ទុដ្ឋនេ។

៧៦. ចជេ ឯកំ កុលស្សត្ថំ,
គាមស្សត្ថំ កុលំ ចជេ;
គាមំ ជនបទស្សត្ថំ;
អត្តត្ថំ បថវឹ ចជេ។

៧៧. ចលត្យេកេនបាទេន,
តិដ្ឋត្យេកេន បណ្ឌិតោ;
អសមិខ្យបរំឋានំ,
បុព្ពមាយនំនចជេ។

៧៨. ឋានភង្គា នសោភន្តិ,
ទន្តាកេសាន ខានរា;
មតិមា ឥតិវិញ្ញាយ,
សឋានំ នចជេ លហុំ។

៧៩. ចជេ ធនំ អង្គវរស្សហេតុ,
អង្គំ ចជេ ជីវិតំ រក្ខមានោ;
អង្គំ ធនំ ជីវិតញ្ចាបិ សព្ពំ,
ចជេ នរោ ធម្ម មនុស្សរន្តោ។

៨០. សោតំ សុតេនេវ ន កុណ្ឌលេន,
ទានេន បាណី នតុ កង្កណេន;
អាភាតិ កាយោ បុរិសុត្តមស្ស,
បរោបការេន ន ចន្ទនេន។

សម្មោទកថា

៨១. សត្ថុ កប្បវិចារេន,
កាលោ គច្ឆតិ ធីមតំ;
ព្យសនេន អសាធូនំ,
និទ្ទាយ កលហេនវា។

៨២. សោកឋានសហស្សានិ,
ភយឋានសតានិច;
ទិវសេទិវសេ មុឡ្ហំ,
អាវិសន្តិ នបណ្ឌិតំ។

៨៣. អតិទីឃោ មហាមុឡ្ហោ,
មជ្ឈិមោច វិចក្ខណោ;
វាសុទេវំ បុរក្ខិត្វា,
សព្ពេវាមនកា សង្ឃា។

៨៤. ន លោកេ សោភតេ មុឡ្ហោ,
កេវលត្ថបសំសកោ;
អបិ សម្បិហិតេ កូបេ,
កតវិជ្ជោ បកាសតេ។

៨៥. មទន្តុទមនំ សត្ថុំ,
ខលានំ កុរុតេ មទំ;
ចក្ខុសង្ខារកំ តេជំ,
ឧលុង្កាន មិវន្ធកំ។

៨៦. អត្យប្បមបិ សាធូនំ,
សិលាលេខេវ តិដ្ឋតេ;
ជលេលេខេវ នីចានំ,
យំ កតំ តំបិ នស្សតិ។

៨៧. ទព្ពមប្បំបិ សាធូនំ,
ជលំ កូបេវ និស្សយោ;
ពហុត្តំបិ អសាធូនំ,
នច វារិ អណ្ណវេ។

៨៨. ទុដ្ឋចិត្តោ បនាហិស្ស,
កោធោ បាសាណលិក្ខិតោ;
កុជ្ឈិតព្ពេ សុជនស្ស,
ជលេលេខា ចិរដ្ឋិតោ។

៨៩. ពាលស្ស ជីវិតំ បាបំ,
មិតរស្សិ តរំ ភវេ;
ជនកាយស្ស រាជារ,
រាជធម្មោវ រាជុនំ។

៩០. សប្បាទានំ ពលី សីហោ,
បុឡារកោ តតោ កិប្បីលិកា,
នរា តតោ ពលី រាជា,
សព្ពេស មន្តកោ ពលី។

៩១. ភូបោណ្ណរ គ្គិ ថី សិប្បិ,

អភិជ្ឈាលុចបុគ្គលោ;
ឯតេសំបិ មហិច្ឆានំ,
មហិច្ឆិតា អនិច្ចតា។

៩២. និទ្ទាលុកោ អសន្តុដ្ឋោ,
អកតញ្ញូច ភីរុកោ;
សក្កុណន្តិន សាចារំ,
សិក្ខិតុំ តេ កទាចិបិ។

៩៣. និទ្ទាលុ កាមរាមោច,
សុខិតោ ភោគវាលសោ;
និច្ចន្តោ កម្មរាមោ ច,
សត្តោតេ សត្តុវជ្ជិតា។

៩៤. សមិទ្ធោ ជនជញ្ញេន,
កង្ខោ ទកតិណគ្គិហិ;
សព្ពតោ ទុគ្គតេនង្ខោ,
តស្មា នទុក្កតំ ករេ។

៩៥. បុញ្ញបាបផលំ យោ ចេ,
នសទ្ទហតិ សច្ចតោ;
សោ វេ ខិប្បំវ អត្តានំ,
អាទាសតលមានយេ។

៩៦. សម្បរាយិកមត្ថំ យោ,
នសទ្ទហតិ ចេបិសោ;
អាវាសេ សគ្គ គាមីនំ,
មាក្កភេ កីនបស្សតិ។

៩៧. មហន្តំ វដ្តរុក្ខាទី,
ខុទ្ទពីជំ ពហូផលំ;
សក្ខិកត្វា ឧទិក្ខេយ្យ,
បុញ្ញបាបករោ នរោ។

៩៨. យស្ស សល្លហុកំ ហោតិ,
គុរុសក្ការមាននំ;
តស្ស សល្លហុកាយេវ,
វិជ្ជាសម្បត្តិសម្បទា។

៩៩. ឧបជ្ឈាចរិយានញ្ច,
មាតាបិតូនមេវច;
សក្កច្ចំ យោនុបដ្ឋាតិ,
សុតោ តស្សបិតាទិសោ។

១០០. ទេសេ ទេសេ កុលានីច,
ទេសេទេសេ ច ពន្ធវោ;
តាទិសំ សហជា យត្ថ,
ទេសំ បស្សាមិនេវតុ។

១០១. បុត្តំវា ភាតរំ ទុដ្ឋំ,
អនុសាសេយ្យ នោជហេ;
កីន្នុ ឆេជ្ជំ ករំបាទំ,
លិត្តំ អសុចិនា សិយា;

១០២.ពហុបុត្តោ បិតាឯកោ,
អវស្សំ បោសេតិ សទា;
ពហុបុត្តា នសក្កោន្តិ,
បោសេតុំ បិតរេកកំ។

១០៣.អតិជាតមនុជាតំ ,
បុត្តមិច្ឆន្តិ បណ្ឌិតា;
អវជាតំ នឥច្ឆន្តិ,
យោហោតិ កុលគន្ធនោ។

១០៤.បញ្ចឋានានិ សម្បស្សំ,
បុត្តមិច្ឆន្តិ បណ្ឌិតា;
ជាតោវា នោ ភរិស្សតិ,
កិច្ចំវា នោ ករិស្សតិ។

១០៥.កុលវំសោ ចិរំ តិដ្ឋេ,
ទាយជ្ជំ បដិបជ្ជតិ;
អថវាបន បេតានំ,
ទក្ខិណំនុបទស្សតិ។

១០៦.អន្តោជាតោ ធនក្កីតោ,
ទាសព្យោបគតោ សយំ;
ទាសាករមរានីតោ,
ច្ចេវន្តេ ចតុធា សិយុំ។

១០៧.ទាសា បញ្ចេវ ចោរយ្យ-
សខញ្ញាត្យត្តសទិសា;
តថា វិញ្ញូហិ វិញ្ញេយ្យា,
មិត្តាទារាច ពន្ធវា។

១០៨.ភយោវ បណ្ឌិតា សត្តេ,
អហមេវាតិវាទីច,
អហមបិតិ វាទីច,
នាហន្តិច ឥមេតយោ។

១០៩.វិនា សត្ថុំ នគច្ឆេយ្យ,
សូរោ សង្គាមភូមិយំ;
បណ្ឌិតទូតូ វាណិជ្ជោ,
វិទេសគមនោ តថា។

១១០.សម្មា ឧបបរិក្ខិត្វា,
អក្ខរេសុ បទេសុច;
ចោរឃាតោ សិយា សិស្សោ,
គុរុ ចោរដ្តការកោ។

១១១.សាធុត្តំ សុជនសមាគមា ខលានំ,
សាធូនំ នខលសមាគមា ខលត្តំ;
អាមោទំកុសុមភវំទជាតិភូមិ,
ភូគន្ធំ នច កុសុមានិ ធារយន្តិ។

១១២.សដ្ឋេន មិត្តំ កលុសេន ធម្មំ,
បរោបតាបេន សមិទ្ធិភាវំ;
សុខេន វិជ្ជំ ផរុសេន នារិំ,
ឥច្ឆន្តិ យេ តេ នវបណ្ឌិតាវ។

មិត្តកថា

១១៣. កត្វាន កុសលំកម្មំ,
កត្វាចា កុសលំ បុរេ;
សុខិតទុក្ខិតា ហោន្តិ,
សោ ពាលោ យោ នបស្សតិ។

១១៤. សយំកតេន បាបេន,
អនិដ្ឋំ លភតេ ផលំ;
តេ មេ សោ មេ ជនេន្តីតិ,
បុនាគុំ កុរុតេ ជឡោ។

១១៥. កាលខេបេន ហាបេតិ,
ទានសីលាទិកំ ជឡោ;
អចិរម្បិ ចិរំ មញ្ញេ,
អត្តានំ សស្សតីសមំ។

១១៦. ពាលោវ បាបកំ កត្វា,
នតំឆដ្ដេតុមុស្សហេ;
កឹ ព្យគ្ឃតាទិ គច្ឆន្តោ,
បទំ មក្ខេតុមុស្សហេ។

១១៧. បរនស្សនតោ នដ្ឋោ,
បុរេវ បរនាសកោ;
សីឃំវា ទស្សនំ យាតិ,
តិណំ បាសាទជ្ឈាបកំ។

១១៨. ភោជនា មេថុនា និទ្ទា,
គវេ បោសេច វិជ្ជតិ;
វិជ្ជា វិសេសោ បោសស្ស,
តតោហីនោ គោសមោ ភវេ។

១១៩. មុឡ្ហសិស្សោ បទេសេន,
កុនារីភរណេនច;
ខលសត្តូហិសំយោគា,
បណ្ឌិតោប្បវសីទតិ។

១២០. ទ្វេចិមេកណ្ដកា តិក្ខា,
សរីរសោភិតា កាមេ;
និធនោ យោច កាមេតិ,
យោចកុប្បត្យនិស្សារោ។

១២១. និធនោចាបិ កាមេតិ,
ទុព្ពលោ កលហំបិយោ;
មន្ទសត្តោ វិវាទត្ថិ,
តិវិធំ មុឡ្ហលក្ខណំ។

១២២. អប្បសុតោ សុតេ អប្បេ,
ពហុំមញ្ញតិ មានវា;
សិន្ធុទកម បស្សន្តោ,
កូបេតោយំវ មណ្ឌុកោ។

១២៣. ភូទមិនាបិ ជានាតិ,

សោព្ភេសុ បទរេសុច;
សុនន្ទា យន្តិ កុសុម្ភា,
តុណ្ហីយន្តិ មហោទធិ។

១២៤ យំ ឩនកំ តំ សុនតិ,
យំ បូរំ សន្តមេវ តំ;
អឌ្ឍកុម្ភូបមោ ពាលោ,
រហតោ បូរោវ បណ្ឌិតោ។

១២៥ ពុជេហិភាសមានោបិ ,
ខលោ ពហុតកេតរោ;
យំសិយមានោ អង្គារោ,
និលមត្តំ នគច្ឆតិ។

១២៦ ចារុតា បរទារាយ,
ធនំ លោកតប្បតិយា;
បសុតំ សាធុនាសាយ,
ខលេ ខលតរា គុណា។

១២៧ ភតោ ហស្សតរំ លោកេ,
កិញ្ចិ តស្ស នវិជ្ជតិ;
ទុជ្ជនោតិច យំអាហ,
សជ្ជនំ ទុជ្ជនោ សយំ។

១២៨ រាគណ្ឌចង្កុរោ តេជោ,
វិសមស្សតរោ ឃណោ;
អវិនាសិយ សមន្តិ,
ន ខលោច សនិស្សយំ។

១២៩ នរិនា បរវាទេន,
រមន្តេ ទុជ្ជនា ខលុ;
ន សា សព្ពរសេ ភុត្វា,
វិនា វច្ចេ នតុស្សតិ។

១៣០ ភប្បតេ យាតិ សន្ទានំ,
ទរោ ភវតិ វនេតំ;
មុទុំ ទុជ្ជនចិត្តំ កឹ,
លោហេន ឧបមីយតេ។

១៣១ ភស្មា ទុជ្ជនសំសគ្គំ,
អាសីវិស មិវោរគំ;
អារកា បរិវជ្ជេយ្យ,
ភូតិកាមោ វិចក្ខណោ។

១៣២ ទុជ្ជនេន ហិ សំសគ្គោ,
សត្តុតាបិ នយុជ្ជតេ;
តត្តោ ទហតិ អង្គារោ,
សន្តាតុ កាលតំករោ។

១៣៣ ទុជ្ជនោ វជ្ជនីយោវ,
វិជ្ជាយាលង្កតោបិ ចេ;
មណិនា លង្កតោ សន្តោ,
សប្បោ កឹ នភយង្ករោ។

១៣៤ អគ្គិនោ ទហតោ ទាយំ,
សខាភវតិ មាលុតោ;
សោវ ទីបំតុ នាសេតិ,
ខលេ នត្ថេវ មិត្តតា។

១៣៥ នស្សសេ កតបាបម្ហិ,
នស្សសេ អលិកវាទិនិ;
នស្សសេត្តត្ថបញ្ញម្ហិ,
អតិសន្តេបិ នស្សសេ។

១៣៦ មារេតុំ កិត្តកា សក្កា,
ទុជ្ជនា គគណូបមា;
មារិតា កោធចិត្តេតុ,
មារិតោ ហោន្តិ ទុជ្ជនា។

១៣៧ ភូមិ កណ្តកសំកិណ្ណា,
ឆាទិតុំ នេវសក្យតេ;
ឧបាហន មត្តកេន,
ឆន្នា ភវតិ មេទនី។

១៣៨ សត្តា សទាបសេវន្តិ,
សោទកំ វាបិអាទិកំ;
សភោគំ សធនញ្ចេវំ,
តុច្ឆាចេ តេ ជហន្តិ តេ។

១៣៩ ធនហីនំ ចជេ មិត្តោ,
បុត្តទារា សហោទរា;
អត្ថវន្តំវ សេវន្តិ,
អត្ថោ លោកេ មហាសខា។

១៤០ ន រូបិនី ន បញ្ញាណោ,
នកុលីនោ បធានតា;
កាលេ វិបត្តិសម្បត្តេ,
ធនិមាវ វិសេសតា។

១៤១ កល្យាណមិត្តំ កន្តារំ,
យុទ្ធំ សភាយំ ភាសិតុំ;
អសត្តា គន្តុ មិច្ឆន្តិ,
មូឡ្ហា តេចតុរោជនា។

១៤២ អហិតា បដិសេធោច,
ហិតេសុច បយោជនំ;
ព្យសនេស្វ បរិច្ចាគោ,
សង្ខេបា មិត្តលក្ខណំ។

១៤៣ អាតុរេ ព្យសនេបត្តេ,
ទុព្ភិក្ខេ សត្តុ វិគ្គហេ;
រាជទ្វារេ សុសានេច,
យោ តិដ្ឋតិ សពន្ធវោ។

១៤៤ សោ ពន្ធុ យោ ហិតេយុត្តោ,
សោ បិតា យោ តុ បោសកោ;
សោ ញាតិ យត្រ វិសាសោ,
សា ភរិយា យត្រ និព្វុតិ។

១៤៥ ហិរិតេសិនោ សុមិត្តោច,
វិញ្ញូច ទុល្លភា ជនា;
យថោ សធំច សាទុំច,
រោគហារិច សុជនោ។

១៤៦ អគរុកោ អនាលស្យោ,
អសង្ខោច សច្ចវា សុចិ;
អលុទ្ធោ អត្ថកាមោច,
ឯទិសោ សុហទុត្តមោ។

១៤៧ យ្រា ធុវានិ បរិច្ចជ្ជ,
អធុវានុបសេវតិ;
ធុវាបិ តស្ស នស្សន្តិ,
អធុវេសុ កថាវកា។

១៤៨ លុទ្ធមត្តេនគណ្ហេយ្យ ,
ថទ្ធ មញ្ជលិកម្មុនា;
ឆន្ទានុវត្តិយា មុឡ្ហំ,
យថាភូតេន បណ្ឌិតំ។

១៤៩ ឧត្តមំ បាណិបាតេន,
សូរំ ភេទេន វិជយេ;
និចំ ទព្ពបទានេន,
វិក្កមេន សមំ ជយេ។

១៥០ យស្សយស្ស ហិ យោភាវោ,
តេនតេន ហិ តំនរំ;
អនុបវិស្ស មេធាវី,
ខិប្បមត្តវសំ នយេ។

១៥១ យេន ឥច្ឆតិ សម្ពន្ធំ,
តេន តីណិ នការយេ;
វិវាទ មត្ថសម្ពន្ធំ,
បរោក្ខេ ទារទស្សនំ។

១៥២ អច្ចាភិក្ខណសំសគ្គា,
អសម្មោសរណេនច;
ឯតេន មិត្តា ជីរន្តិ,
អកាលេ យាចនាយច។

១៥៣ តស្មា នាភិក្ខណំ គច្ឆេ,
នចគច្ឆេ ចិរាចិរំ;
កាលេន យាចំ យាចេយ្យ,
ឯវំ មិត្តា នជីរយេ។

១៥៤ ឯតេ ភិយ្យោ សមំ យន្តិ,
សន្ធិ តេសំ នជីរតិ;
យោ អធិប្បន្នំ សហតិ,
យោច ជានាតិ ទេសនំ។

១៥៥ សចេ សន្តា វិវាទន្តិ,
ខិប្បំ សន្ធិរយេ បុន;
ពាលា បត្តាវ ភិជ្ជន្តិ,
ន តេ សមថមជ្ឈគុំ។

១៥៦. យេនមិត្តេន សំសគ្គោ,
យោគក្ខេមោ វិហីយតិ;
បុព្វេវ ជ្ឈាភវន្តស្ស,
រក្ខេ អក្ខិវ បណ្ឌិតោ។

១៥៧. យេនមិត្តេន សំសគ្គា,
យោគក្ខេមោ បវឌ្ឍតិ;
ករេយ្យត្តសមំ វុត្តិ,
សព្ពកិច្ចេសុ បណ្ឌិតោ។

១៥៨. គុណោ សព្ពញ្ញុតុល្យោបិ,
សីទតេ កោ អនិស្សយោ;
អនគ្ឃ មបិមាណិក្កំ,
ហេមំ និស្សាយ សោភតេ។

១៥៩. បព្ពបព្ពេ កមេនុច្ឆុ,
វិសេសរសិវគ្គតោ;
តថា សុមិត្តិកោ សាធុ,
វិបរិតោវ ទុជ្ជនោ។

១៦០. តេនេវ មុនិនា វុត្តំ,
យេកេចិលោកិយាធម្មា;
តថា និព្ពានគាមិនោ,
សន្តិ លោកុត្តរាធម្មា។

១៦១. កល្យាណមិត្ត ១ មាគម្ម,
សព្ពេ តេ ហោន្តិ បាណិនំ;
តស្មា កល្យាណមិត្តេសុ,
កាតព្ពោ អាទរោ សទា។

១៦២. យោ វេ កតញ្ញូ កតវេទិកោ ធិរោ,
កល្យាណមិត្តោ ទឡ្ហភត្តិច ហោតិ;
ទុក្ខិតស្ស សក្កច្ចំ ករោតិ កិច្ចំ,
តថាវិធំ សប្បុរិសាតិ វទន្តិ។

១៦៣. យស្សហិ ធម្មំ បុរិសោ វិជញ្ញា,
យេចស្ស កង្ខំ វិនយន្តិ សន្តោ;
តញ្ហិស្ស ទីបញ្ច បរាយនញ្ច,
ន តេន មិត្តំ ជិរយេថ បញ្ញោ។

នាយកកថា

១៦៤. កស្សកោ វាណិជោមច្ចោ,
សមណោ សុតសីលវា;
តេសុ វិបុលជាតេសុ,
រដ្ឋំបិ វិបុលំ សិយា។

១៦៥. តេសុ ទុព្ពលជាតេសុ,
រដ្ឋំបិ ទុព្ពលំ សិយា;
តស្មា រដ្ឋំបិ វិបុលំ,
ធារយេ រដ្ឋសារវា។

១៦៦. មហារុក្ខស្ស ផលិនោ,
អាមំ ឆិន្ទតិ យោ ផលំ;
រសញ្ចស្ស នជានាតិ,
ពីជញ្ចស្ស វិនស្សតិ។

១៦៧. មហារុក្ខូបមំ រដ្ឋំ,
យោ អធម្មេន សាសតិ;
រសញ្ចស្ស នជានាតិ,
រដ្ឋញ្ចាបិ វិនស្សតិ។

១៦៨. មហារុក្ខស្ស ផលិនោ,
បក្កំ ឆិន្ទតិ យោ ផលំ;
រសញ្ចស្ស វិជានាតិ,
ពីជញ្ចស្ស ននស្សតិ។

១៦៩. មហារុក្ខូបមំ រដ្ឋំ,
ធម្មេន យោ បសាសតិ;
រសញ្ចស្ស វិជានាតិ,
រដ្ឋញ្ចាបិ ននស្សតិ។

១៧០. ជនប្បទញ្ច យោរាជា,
អធម្មេន បសាសតិ;
សព្ពោ សធិហិ សោរាជា,
វិរុទ្ធោ ហោតិ ខត្តិយោ។

១៧១. តថេវ និគមេ ហឹសំ,
យេ យុត្តា កយវិក្កយេ;
សុង្កទានពលីការេ,
ស កោសេន វិរុជ្ឈតិ។

១៧២. មហាររខេត្តេសុ,
សង្គ, មេ កតនិស្សមេ;
ឧស្សិតេ ហឹសយំ រាជា,
សពលេន វិរុជ្ឈតិ។

១៧៣. តថេវ តសយោ ហឹសោ,
សំយមេ ព្រហ្មចារិយោ;
អធម្មចារិ ខត្តីយោ,
សោ សគ្គេន វិរុជ្ឈតិ។

១៧៤. សយំកតា នបរេន,

មហានគ្ឃោ ធុរំគតា;
តស្សេវេន តថា រញ្ញោ,
សរដ្ឋេ អធិបច្ចតា។

១៧៥ បាបំវាបិ ហិ បុញ្ញំវា,
បធានោ យំ ករោតិចេ;
លោកោបេវំ ករោតេយ្យ,
តំ វិជានេយ្យ បណ្ឌិតោ។

១៧៦ កច្ឆបីនញ្ច មច្ឆីនំ,
កុក្កុដីនញ្ច ធេនូនំ;
បុត្តបោសា យថាហោតិ,
តថា មច្ចេសុ រាជូនំ។

១៧៧ អនាយកា វិនស្សន្តិ,
នស្សន្តិ ពហុនាយកា;
ថីនាយកា វិនស្សន្តិ,
នស្សន្តិ សុសុនាយកា។

១៧៨ ពហវោ យត្ថ នេតារោ,
សព្ពេ បណ្ឌិតមានិនោ;
សព្ពេ មហត្តមិច្ឆន្តិ,
កតំ នេសំ វិនស្សតិ។

១៧៩ នានាទយាយ វិនាសាយ,
ពហុនាយកតា ភូសំ;
នោមិលន្តិ វិនស្សន្តិ,
បទ្ធា ន្យក្កេហិសត្តហិ។

១៨០ អសន្តុដ្ឋោ យតី នដ្ឋោ,
សន្តុដ្ឋោច មហីបតិ;
សលជ្ជា គណិកា នដ្ឋា,
និលជ្ជាតុ កុលង្គនា។

១៨១ ន គណស្ស គ្គតោ គច្ឆេ,
សិទ្ធេ កម្មេ សមំផលំ;
កម្មវិបត្តិ ចេហោតិ,
មុខរោ តត្រ ហញ្ញតេ។

១៨២ បធិរោ ច តបស្សីនិ,
សូរោ រណរណោ តថា;
មជ្ជបោ បតិថី រាជា,
ឯតេ នសទ្ទហាមហំ។

១៨៣ ជានេយ្យ បេសនេ ភច្ចំ,
ពន្ធវាបិ ភយាគតេ;
អាបទាសុ តថា មិត្តំ,
ទារញ្ច វិភវក្ខយេ។

១៨៤ រុណា បច្ចាគតំ សូរំ,
ធនញ្ច យរមាគតំ;
ជិណ្ណ មន្ទំ បសំសេយ្យ,
ទារញ្ច គតយោព្ពនំ។

១៨៥ សុទ្ធាបេមេសុ សន្តេសុ,
នគណេ មាសកំ សតំ;
សទ្ធាវេមេស្វ សន្តេសុ,
មាសកំបិ សតំ គណេ។

១៨៦ អទន្តទមនំ ទានំ,
ទានំ សព្ពត្ថសាធកំ;
ទានេន បិយវាចេន,
ឧន្នមន្តិ នមន្តិច។

១៨៧ ទានំ សិនេហភេសជ្ជំ,
មច្ឆេរំ ទុស្សនោសធំ;
ទានំ យសស្សភោសជ្ជំ,
មច្ឆេរំ កប្បនោសធំ។

១៨៨ ទុភ្ពិក្ខេ អន្នទាតំច,
សុភិក្ខេច ហិរញ្ញទំ;
ភយេចាភយតាទានំ,
សក្កេបិ ពហុ មញ្ញតេ។

១៨៩ សតំចក្ខុ សតំកណ្ណា,
នាយកស្ស សុតា សទា;
តថាបិ អន្ធបធីរោ;
ឯសា នាយកធម្មតា។

១៩០ ខមា ជាគរិយុ ដ្ឋានំ,
សំវិភាគោ ទយិក្ខណា;
នាយកស្ស គុណាឯតេ,
តច្ឆិតព្ពា ហិតត្ថិនា។

១៩១ បរិភូតោ មុទូ ហោតិ,
អតិតិក្ខោច វេរវា;
ឯតញ្ចឧភយំ ញត្វា,
អនុមជ្ឈំ សមាចរេ។

១៩២ ន្រេកន្តមុទុនា សក្កា,
ឯកន្តតិខិណេនវា;
អត្តំ មហន្តេ ឋបេតុំ,
តស្មា ឧភយ មាចរេ។

១៩៣ បិដ្ឋិតោ ក្កំ និសេវេយ្យ,
កុច្ឆិនាតុ ហុតាសនំ;
សាមិកំ សព្ពភាវេន,
បរលោកំ អមាយាយ។

១៩៤ នសេវេ ផរុសំសាមឹ,
តំបិ សេវេន មច្ឆរឹ;
តតោ បគ្គណ្ហកំសេវេ,
សេវេ និគ្គណ្ហកំ តតោ;

១៩៥ ន សា រាជា យោ អជេយ្យំ ជិនាតិ,
ន សោ សខាយោ សខារំ ជិនាតិ;
ន សា ភរិយា បតិនោ វិរោធតិ,
ន តេ វុត្តា យេ នភរន្តិ ជិណ្ណកំ។

១៩៦ន សា សភា យត្ថ នសន្តិ សន្តោ,
ន តេ សន្តោ យេ នវទន្តិ ធម្មំ;
រាគញ្ច ទោសញ្ច បហាយ មោហំ,
ធម្មំ ភណន្តាវ ភវន្តិ សន្តោ។

១៩៧សុភស្ស វក្ខា សតតាភិយោគោ;
កុលស្ស វត្តំ បុរិសស្ស វិជ្ជា;
វញ្ញោ បមាទោ បសមោជនស្ស,
ថីនន្ត ជានាមិ ន ជាតុ វត្ថំ។

ឥត្ថិកថា

១៩៨. នមាតរា ផិតុយា វាបិ,
ភគីនិយា វិចក្ខណោ;
នវិវិត្តាសនេ មន្តេ,
នារី មាយាវិនីននុ។

១៩៩. វិជ្ជុតានញ្ច លោលត្តំ,
សត្តានញ្ចតិតិក្ខណំ;
សីយតំ វាយុតេជានំ,
អនុកុព្ពន្តិ នារិយោ។

២០០. ទ្វិគុណោ ថីន មាហារោ,
ពុទ្ធិចាបិ ចតុគ្គុណោ;
ឆគុណោ ហោតិ វាយាមោ,
កាមោត្វ ដ្ឋ គុណោភវេ។

២០១. ឯកមេកាយឥត្ថីយា,
អដ្ឋដ្ឋបតិនោ សិយុំ;
សូរាច ពលវន្តោច,
សព្ពកាមរសាហរា;
ករេយ្យ នវមេ ឆន្ទំ,
ឧន្នត្តា ហិ នបូរតិ។

២០២. លបន្តិ សទ្ធិមញ្ញេន,
បស្សន្តញ្ញំ សវិព្ភមា;
ចិន្តកំ ចិន្តយន្តញ្ញំ,
នារីនំនាម កោ បិយោ។

២០៣. ជិវ្ហាសហស្សិកោ យោ ហិ,
ជីវេ វស្សសតំ នរោ;
តេន និកម្មុនោ វុត្តោ,
ថីទោសោ កឹខយំគតោ។

២០៤. អគ្គិ អាបោ ថិយោ មុឡ្ហា,
សប្បោ រាជកុលានិច;
បយតនាបគន្តព្ពោ,
មច្ចុបាណហរានិតិ។

២០៥. ភត្តីនំ ទុជ្ជនា នញ្ច,
វិសាសោនោបបជ្ជតេ;
វិសស្ស សិង្គិនោ រោគ,
នទីរាជកុលស្សច។

២០៦. សត្តំ សុនិច្ឆិតមតីបិ វិចិន្តនីយំ,
ស្វារាផិតោប្យ វនិបោ បរិសង្កនីយោ;
ហត្ថង្គតាបិ យុវតីបរិរក្ខនីយា,
សត្ថាវនីបយុវតីសុ កុតោវសិត្តំ។

២០៧. អយុត្តកម្មារទ្ធនំ វិរោធោ,
សង្ឃស្ស យុទ្ធញ្ច មហាពលេហិ;
វិស្សាសកម្មំ បមាទាសុ និច្ចំ,
ទ្វារានិមច្ចុស្ស វទន្តិ បញ្ញា។

២០៨. វាតំ ជាលេន នរោ បរាមសេ,
ឱសិញ្ចេ សាគរំ ឯកបាណិនា;
សកេនកាលេន ជនេយ្យ ឃោសំ,
យោ សព្វភាវំ បមទាសុ ឱសជេ។

២០៩. ឥត្ថីបិ ហិ ឯកច្ចិយា,
សេយ្យា វុត្តារ មុនិនា;
ភណ្ឌាន មុត្តមំ ឥត្ថី,
អគ្គុបដ្ឋាយិកាតិច។

២១០. យោ នំ ភរតិ សព្វទា,
និច្ចំ អាតាបិ ឧស្សុកោ;
សព្វកាមហរំ បោសំ,
ភត្តារំ នាតិមញ្ញតិ។

២១១. នាចាបិ សោត្ថិ ភត្តារំ,
ឥស្សាចារេន រោសយេ;
ភត្តុច គរុនោសព្វេ,
បដិបូជេតិ បណ្ឌិតោ។

២១២. ឧដ្ឋាយិកា អនាលសា,
សង្គហិតបរិជ្ជនា;
ភត្តុ មនាបំ ចរតិ,
ភត្តុកំ អនុរក្ខតិ។

២១៣. ឯវំ វត្តតិ យានារី,
ភត្តុឆន្ទវសានុគា;
មនាបានាម តេទេវា,
យត្ថ សា ឧបបជ្ជតិ។

២១៤. រកាកិលានំ សរោ រូបំ,
នារីរូបំ បតិព្វតំ;
វិជ្ជា រូប មរូបានំ,
ខមា រូបំ តបស្សីនំ។

២១៥. អានេយ កុលជំ បញ្ញោ,
វិរូបមបិ កញ្ញកំ;
ហីនាយបិ សុរូបាយ,
វិវាហំសទិសំ ករេ។

២១៦. វិសម្ហាមតមានេយ្យ ,
អំមជ្ជម្ហាបិកញ្ចនំ;
និចម្ហាប្យុត្តមាវិជ្ជា,
រតនិត្ថីបិទុកុលា។

២១៧. ញាលិត្ថី មក្ខិកាតុណ្ឌំ,
ឥសីនញ្ច កមណ្ឌលុំ;
សេតម្ពុ ផលំ តម្ពុលំ,
នោច្ឆិដ្ឋមុបជាយតេ។

២១៨. ញាលក្កោ បណ្ណូមោច,
វុទ្ធិត្ថី បល្លលោទកំ;
អាយុក្ខយករំ និច្ចំ,
រត្តាច ទធិភោជនំ។

២១៩ ធិយោ សេវេយ្យ នច្ចន្តំ,
សាទុំ ភុញ្ជេយ្យនាហិតំ;
បូជយេ មានយេ វុទ្ធេ,
គុរុំ មាយាយ នោភជេ។

២២០ អាចារោ កុល មាខ្យាតិ,
ទេស មាខ្យាតិ ភាសិតំ;
សម្ភវោ បេម មាខ្យាតិ,
ទេហ មាខ្យាតិភោជនំ។

២២១ ទេហីតិវចនាទ្វារា ,
ទេហដ្ឋាបញ្ចទេវតា;
សជ្ជ និយន្តិ ធី កិត្តិ,
ហិរី សិរី មតីបិច។

២២២ ទេហីតិវចនំ ទុក្ខំ,
នត្ថីតិវចនំ តថា;
វាក្យំទេហីតិនត្ថីតិ,
មាភវេយ្យ ភវេភវេ។

២២៣ ព្រាជយន្តិ នយាចន្តិ,
ទេហីតិ បច្ឆិមាជនា;
បស្ស វត្ថុមទានស្ស,
មាភវត្វតិ ឦទិសោ។

២២៤ មហា អត្យប្បកំ យាតិ,
នីគុណេ គុណវាបិហ;
អង្គានង្គេយ្យភាវេន,
គជិន្ទោតវ ទព្ពកេ។

២២៥ មហន្តំ និស្សយំកត្វា,
ខុទ្ទោប្បតិមហា ភវេ;
ហេមបព្ពតមាបជ្ជ,
សោវណ្ណាកិរ បក្ខិនោ។

២២៦ ពហូន មប្បសារានំ,
ឯកិភាវោ ហិទុជ្ជយោ;
តិណេន វដ្តតេ រជ្ជុ,
តាយ នាគោបិ ពន្ធតេ។

២២៧ អសហាយោ សមត្ថោបិ,
តេជសិ កឹ ករិស្សតិ;
និវាតសណ្ឋិតោ អគ្គិ,
សយមេវូបសម្មតិ។

២២៨ ខន្តំ តបនជោតេជោ,
សក្កាហោតិ ន វណ្ណជោ;
ភូបាទីហិ កតោទណ្ឌោ,
សក្កាហោតិ ន ភច្ចជោ។

២២៩ ធ្វីសំសគ្គេ កុតោសុទ្ធោ,
មំសភក្ខេ កុតោទយា;
សុរាបាណេ កុតោសច្ចំ,
បកោជម្ហិ កុតោតបោ។

២៣០. ឥត្ថិយា គុយ្ហំ នសំសេយ្យ,
អមិត្តស្សច បណ្ឌិតោ;
យោចា មិសេន សំហីរោ,
ហទយត្ថេនោ យោនរោ។

២៣១. គុយ្ហមត្ថ
សម្ពោធយតិ យោនរោ;
មន្តភេទភយា តស្ស,
ទាសភូតោ តិតិក្ខតិ។

២៣២. យេហ អមិត្ត ខន្ទេន,
យាវកាលេ អនាគតេ;
តម្ហេវ ចាគតេ កាលេ,
ភិន្ទេ យដមិ វុប្បលេ។

២៣៣. ឧលំ សាលំ បសុំ ខេត្តំ,
គន្ធាចស្ស អភិក្ខណំ;
មិតំ ធញ្ញំ និធាបេយ្យ,
មិតញ្ច បាចយេ យរេ។

២៣៤. ក្រោធំ លោភំ មទំ មានំ,
តន្ទឹ មិស្សំ បមត្តកំ;
សោណ្ឌំនិទ្ទាលុកំ មក្ខំ,
មច្ឆេរញ្ច ជហេ ពុធោ។

២៣៥. ក្រោធោ អព្ភន្តរេ ជាតោ,
ធូវំ នាសេតិ កោធនំ;
វត្ថាលង្ការបុណ្ណាយំ,
មញ្ជូសាយំ សិខីយថា។

២៣៦. ឧប្បជ្ជតេ សចេ កោធោ;
អាវជ្ជេ កកចូបមំ;
ឧប្បជ្ជេ ចេ រសេ តណ្ហា,
បុត្តមំសូបមំ សរេ។

២៣៧. តុណ មទ្ទិសមំ មក្ខេ,
បរេន កលហេ សតិ;
អទ្ទិសមំ បកាសេតិ,
អណុមត្តំវវជ្ជកំ។

២៣៨. តស្សេវ តេន បាបិយោ,
យោ កុទ្ធំ បដិកុជ្ឈតិ;
កុទ្ធ មបដិកុជ្ឈន្តោ,
សង្គាមំ ជេតិ ទុជ្ជយំ។

២៣៩. ភគោនាម មនោសល្លំ,
គុណត្ថវរតក្ករោ;
រាហុ វិជ្ជាសសង្កស្ស,
តបោជនហុតាសនោ។

២៤០. បមាទោ ជាយតេ មទា,
បមាទា ជាយតេ ខយោ;
ខយា បទោសា ជាយន្តិ,
មទំ កឹ នជហេ ពុធោ។

២៤១ នមន្តិ ផលិនោរុក្ខា,
នមន្តិ វិពុធាជនា;
សុក្ខកដ្ឋញ្ច មុឡ្ហោច,
ភិជ្ជតេវ ននមន្តិ។

២៤២ យានេ វុឌ្ឍាន មោកាសំ,
ទទេ វុឌ្ឍាបចាយិកោ;
ននុ តាលោ អជីរោបិ,
សមីប ញ្ញោ បរោនតោ។

២៤៣ គារុកាតព្ពបោសេសុ,
និច្ចវុត្តិ ករោតិ យោ;
និចត្តំ សោ បហន្តាន,
ឧត្តមត្តេ បតិដ្ឋតិ។

២៤៤ យត្ថ បោសំ នជានន្តិ,
ជាតិយា វិនយេន វា;
ន តត្ថ មានំ ករិយា,
វស មញ្ញាតកេជនេ។

២៤៥ អញ្ញាតវាសំ វសតា,
ជាតវេទសមេនាបិ;
ខមិតព្ពំ សបញ្ញេន,
អបិ ទាសស្ស តជ្ជិតំ។

២៤៦ ធនធញ្ញាបយោគេសុ,
តថា វិជ្ជាគមេសុច;
ទូតេច ព្យវហារេច,
ចត្តលជ្ជោ សទា ភវេ។

២៤៧ នហិ កោចិ កតេ កិច្ចេ,
កត្តារំ សម្មបេក្ខតេ;
តស្មា សព្ពានិកម្មានិ,
សាវសេសានិ ការយេ។

២៤៨ ឥណសេសោ អគ្គិសេសោ,
សត្តុសេសោ តយោតមេ;
បុនប្បុនំបិ វឌ្ឍន្តិ,
តស្មា សេសំ នការយេ។

២៤៩ នត្ថិ វិជ្ជាសមំ វិត្តំ,
នត្ថិ ព្យាធិសមោ រិបុ;
នត្ថិ អត្តសមំ បេមំ,
នត្ថិ កម្មបរំ ពលំ។

២៥០ អត្តនា កុរុតេ លក្ខី,
អលក្ខីចាបិ អត្តនា;
នហិ លក្ខី អលក្ខីច,
អញ្ញោ អញ្ញស្ស កុរុតេ។

២៥១ សយំ អាយំ វយំ រញ្ញា,
សយំ ជញ្ញា កតាកតំ;
អត្តនាវ ភវក្ខេយ្យ,
កតានិ អកតានិច។

២៥២ ឧបការំ ហិតេនេវ,
សត្តុនា សត្តុ មុទ្ទរេ;
បាទលគ្គំ ករង្គេន,
កណ្ដកេន កណ្ដកំ។

២៥៣ នមេ នមន្តស្ស ភជេ ភជន្តំ,
កិច្ចានិ កុព្វស្ស ករេយ្យ កិច្ចំ;
នា នត្ថកាមស្ស ករេយ្យ អត្ថំ,
អសម្ភជន្តំបិ នសម្ភជេយ្យ។

២៥៤ ចជេ ចជន្តំ នវតំ ករិយា,
អបេតចិត្តេន នសម្ភជេយ្យ;
ទិជោ ទុមំ ខីណផល មញ្ញត្វា,
អញ្ញំ សបេក្ខេយ្យ មហាតិ លោកោ។